

Predstavljena autobiografija Braca Dimitrijevića "Louvre je moj atelje, ulica moj muzej"

'Punker' koji probija granice

Seid Serdarević, Braco Dimitrijević i Staša Aras

DLJI

PIŠE: BRUNO LUCIĆ

Konceptualni umjetnik **Braco Dimitrijević** predstavio je 16. srpnja u atriju Kneževa dvora knjigu "Louvre je moj atelje, ulica moj muzej". Uz autora, o knjizi su govorili spisateljica **Staša Aras** i Fakturin glavni urednik **Seid Serdarević**. Nakon što je pozdravila okupljene, Aras je rekla kako je knjiga sažeta i kako se može čitati kao roman, udžbenik, katalog ili kao teorijska knjiga. Naglasila je kako je Dimitrijević svijet konceptualne umjetnosti nije učinio jasnim samo ljudima s ovog područja, nego i cijelom svijetu.

Dimitrijević je na početku posebno pozdravio 'svoje Orašane i Zatonjane', a pozdravio je i fotografa **Stjepa Kaleba** koji mu je bio suputnik u brojnim gradovima. Rekao je kako knjiga nije pisana linearno, poglavljima se ne grupiraju tematski, nego se nastavljaju u subjektivnom vremenu, u subjektivnom asocijativnom krugu.

- Suradnja s urednicima je bila elegantna, nije bilo 'borbe' za svaku riječ ili za svaku fotografiju, izjavio je autor.

Autobiografiju je Dimitrijević počeo pisati prije 10-ak godina i to nakon jednog predavanja u Royal Collegeu. Naime,

kad bi govorio o svojim radovima, često bi studenti postavljali pitanje gdje mogu pročitati tekst o nastanku određenog rada, a kako su se ta pitanja ponavljala, Dimitrijević je krenuo s pisanjem.

Prema vlastitim riječima, pisao bi navečer poslije 11, na aerodromu, u vagonu, nije posebno izdvajao vrijeme za pisanje, nego je autobiografija nastajala u usputnim putnim situacijama... U Zatonu je pak radio na finalizaciji knjige. Dimitrijević je priznao kako ne bi bio umjetnik koji jest da na njega nije utjecala i glazba onog vremena, u njegov obiteljski dom dolazili su mnogi intelektualci poput **Iva Andrića**... Zapitao se kako je čudno da je jedan **Miroslav Krlež** ostao 'istaknuti intelektualac' kroz četiri sasvim oprečna sustava: Austro-Ugarsku, Kraljevinu SHS, NDH i komunističku Jugoslaviju... Zapitao se i kako bi Hrvatska enciklopedija izgledala da se njome bavio primjerice **Tin Ujević** kojeg jako cijeni...

Serdarević je kazao kako je autor uz Sarajevo, posebno vezan za Dubrovnik. Komentirao je kako ta dva zavičaja Dimitrijević nosi sa sobom i kako su ona u njegovim djelima. Knjiga obuhvaća više od 1100 stranica, tu je 300 ilustracija

uz bogato kazalo imena. Našalio se Serdarević kako je riječ o 'telefonskom imeniku' cijeloga svijeta jer nema važnije osobe u svijetu umjetnosti druge polovice 20. i početka 21. stoljeća koju Dimitrijević nije sreo, poznao, družio se ili zajedno s njom radio. Podcrtao je kako su umjetnikove ideje često radikalne, ali ispred svog vremena. Knjigu počinje s roditeljima, obiteljskim domom, dotiče se i bavljenja sportom, skijaškim spustom... Spominje se tako kako je Dimitrijević kao dijete sjedio **Titu** u krilu, kako ga je slučajno vidio **Che Guevara**... Knjiga donosi brojne dokumentarne fotografije, fotografije djela, može se čitati i kao likovna monografija...

Nakon Zagreba, ovo je druga promocija knjige, a Serdarević je istaknuo kako ono što Dimitrijević priča na predavanjima nije napisano u autobiografiji. Bilo mu je ugodno raditi s autorom.

- Uvijek je otvarao drugačiji pogled i uvijek se borio protiv sustava. Knjiga pokazuje čovjeka koji zna što želi, a kako već naslov govori, pokazuje načine na koje je probijao granice između ulice i institucija, Dimitrijević je 'punker' u duši koji probija granice, zaključio je Serdarević.